

Ilustrovaná kniha Г. Х. Андерсен: Приповідкы / H. Ch. Andersen: Prypovidkŷ s 20 rozprávkami v rusínskom jazyku (v azbuke aj latinke)

Je prvým prekladom zbierky rozprávok svetovej literatúry do rusínčiny na Slovensku.

V knihe nájdete napríklad tieto rozprávky: Princezná na hrášku, Palculienka, Slávik, Snehová kráľovná, Škaredé káčatko, Cisárovo nové šaty, Statočný cínový vojačik, ale aj Dievčatko so zápalkami. V jej úvode si prečítate Andersenov životopis, ktorý sám seba vnímal ako odstrkované škaredé káčatko. V závere sa nachádza slovník s rusínskymi slovíčkami v azbuke, latinke a v preklade v slovenčine. Kniha je v kvalitnej tvrdej väzbe, jej rozsah je 250 strán.

Editorkou knihy a autorkou myšlienky je Lýdia Budayová.

Ilustrátor Ján Kurinec, rodák zo Šale, ktorého babka však pochádza z Kamienky. Spolupracuje s významnými slovenskými vydavateľstvami. Za svoje ilustrácie získal ocenenie Bibiana *Najkrajšia kniha jesene 2018* a dostal sa aj do *Kolekcie najkrajších kníh Slovenska 2020*. Reprezentoval Slovensko na celosvetovej súťaži **Bienále ilustrácií Bratislava 2021**.

Prekladateľka a jazyková redaktorka Anna Kuzmiaková je skúsenou prekladateľkou a novinárkou. Podieľala sa na kodifikácii rusínskeho jazyka, preložila do rusínskeho jazyka viacero kníh, založila medzinárodnú recitátorskú súťaž poézie a prózy v rusínskom jazyku *Duchnovičov Prešov*. Je jazykovou redaktorkou Rádia Regina Východ, Rusyn FM a národných novín InfoRusyn.

Dve rozprávky preložila aj **Alena Jancurová**, ktorá v minulosti preložila viacero divadelných hier pre Divadlo Alexandra Duchnoviča a texty pre rusínske vysielanie Rádia Patria. Počas doktorandského štúdia porovnávala preklady slovenské, rusínske a ruské.

Cieľom bolo vydať Andersenove rozprávky a priblížiť tak svetovú literatúru, ale aj morálny odkaz jeho rozprávok rusínskym deťom v ich materinskom jazyku. Deti si cez rozprávky upevnia spisovný rusínsky jazyk. Docent Milan Žitný (prekladateľ Andersenových rozprávok z dánskeho originálu do slovenského jazyka) povedal, že kniha bude mať veľký kultúrny dopad na rusínsky národ, aj keď je preložená prostredníctvom slovenčiny.

Hans Christian Andersen bol chudobným synom práčky, ale stal sa nesmrteľným vďaka svojmu rozprávačskému umeniu. Rozprávky plné fantázie zachytávajú životnú múdrosť v príbehoch.

Ilustrovanú knihu vydalo občianske združenie molodŷ.Rusynŷ v roku 2021 aj vďaka podporovateľom cez platformu StartLab, ďalším sponzorom a Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, ktorým patrí vďaka.

Po knihe nasledovali **tri putovné výstavy ilustrácií** Andersenových rozprávok v roku 2022 – počas festivalu Rusínska Vatra na Malom Lipníku, v SNM Múzeu rusínskej kultúry v Prešove a v Ľubovnianskej knižnici. Počas vernisáží výstav mohli deti zažiť dramatizované čítanie niektoej z Andersenových rozprávok či detské vystúpenie a aj tvorivú dielňu pre deti.

Novinkou občianskeho združenia molodŷ.Rusynŷ je, že koncom roka 2023 vydalo **dvojCD Andersenových rozprávok** s vybranými 10 rozprávkami, ktoré narozprávali herci pod režisérkou Janou Truščínskou-Sivou. Je to výsledok dvojročného projektu, ktorý viedol Peter Jarinčík.

Táto výstava v Bibiane je pokračovaním putovných výstav a potrvá sa začne na 219. výročie narodenia H. Ch. Andersena 2. apríla a potrvá do 19. mája 2024.

09. apríla o 15.30 vystúpi detský folklórny súbor Rutheniačik z Bratislavy, bude nasledovať čítačka rozprávky H. Ch. Andersena Statočný cínový vojačik rusínskym hercom Michalom Kucerom. Cieľom výstav je, aby sa rusínske deti stretli s rusínskym jazykom aj v inom prostredí ako v domácom a učili sa, že umenie je možné vytvárať aj v rusínskom jazyku. Výstava spája literárne, výtvarné a dramatické umenie. Na výstave editorka knihy Lýdia Budayová oboznámi deti so životom H. Ch Andersena plného útrap, ktorý sa však z chudobného chlapca vypracoval na slávneho spisovateľa a priatelil sa s dánskou kráľovskou rodinou. Ilustrátor Ján Kurinec porozpráva deťom ako sa ilustruje kniha. Výstava má popisky v slovenskom, anglickom a rusínskom jazyku.

Detský folklórny súbor Rutheniačik tvoria deti niekdajších členov FS Ruthenia alebo/a členov o. z. molodý.Rusyný, vedúcim súboru je Peter Štefaňák. Rutheniačik vystúpi s choreografiou v rusínskom jazyku Korovočký moji (choreografia detských hier, rýmovačiek a piesní pri pasení kráv na lúke z Malého Lipníka z okresu Stará Ľubovňa).